

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד אן סוצ'יו ו/או דן יקיר ואח'

רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154

טלפון: 052-6088638, פקס: 03-5608165, דוא"ל: anne@acri.org.il

העותרת

נגד

1. השר לביטחון הפנים

2. נציבת בתי הסוהר

3. מפכ"ל משטרת ישראל

ע"י מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

רח' צלאח א-דין 29, ירושלים

טלפון: 02-6466588, פקס: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד (כב' השופט כבוב), ולקראת מועד הדיון הקבוע בעתירה ליום 28.11.22, מוגשת בזה התגובה מטעם המשיבים.

2. עניינה של העתירה בבקשת העותרת כי בית המשפט הנכבד יוציא מלפניו צו על-תנאי המורה למשיבים ליתן טעם "מדוע לא תופסק לאלתר החזקת עצורים והלנתם בתחנות משטרה בהן לא ניתן לספק לעצורים את מלוא זכויותיהם על פי חוק".

3. כבר בפתח הדברים ייאמר כי אין כל מחלוקת משפטית בין העותרת לבין המשיבים בדבר החובה להחזיק עצורים באופן המאפשר קיום מלוא זכויותיהם בהתאם לדין. בהינתן נקודת מוצא זו, גורמי המשיבים – בדרגים הבכירים ביותר – פעלו ופועלים כל העת למציאת פתרונות במטרה להביא להפסקה של הלנת העצורים בתחנות המשטרה, שלא בהתאם להוראות הדין.

בהתאם, המשיבים יבקשו לעדכן כי הפעולות והצעדים שקודמו בנושא על ידי המשרד לביטחון הפנים, שירות בתי הסוהר ומשטרת ישראל; בדגש על פעולות מאומצות נוספות שבוצעו על ידי שירות בתי הסוהר בשבועות האחרונים; הביאו לצמצום משמעותי ביותר בהיקפי ההלנות בתחנות המשטרה, כפי שמשקף בנתונים שיוצגו להלן.

עוד יצוין בפתח הדברים, כי הרוב המכריע של ההלנות בתחנות המשטרה מתבצעות בתאי מעצר שהוכרזו על ידי השר לביטחון הפנים כדין.

4. המשיבים יוסיפו ויטענו, כי בהתאם להערכת גורמי המקצוע במשרד לביטחון הפנים, במשטרה ובשירות בתי הסוהר, ניתן לומר – בזהירות המתבקשת – כי כבר בימים אלו צומצמה תופעה זו באופן משמעותי ביותר. עוד מעריכים גורמים אלו, כי הצעדים והפעולות המקודמים בימים אלה צפויים לאפשר, כבר בשבועות הקרובים, הגדלה משמעותית של מקומות הכליאה, במאות מקומות כליאה נוספים, באופן שיאפשר קליטת עצורים נוספים במתקני הכליאה בשירות בתי הסוהר ויסייע בהמשך ההתמודדות עם תופעת ההלנות בתחנות המשטרה, ובכך למעשה מתייתר הצורך בהכרעה שיפוטית בעתירה. והכל – על רקע הנתונים שיפורטו להלן, לרבות אלו המלמדים כבר עתה על צמצום משמעותי ביותר של מספר העצורים המולנים בתחנות משטרה.

ומן ההקדמה - למלאכה.

הרקע בתמצית

5. כידוע, בשנת 2007 הוכר שירות בתי הסוהר כארגון הכליאה הלאומי של מדינת ישראל, והאחריות על החזקת כלל האסירים והעצורים, שהיתה לפני כן גם בידי משטרת ישראל, הועברה לידיה. מאז ועד לפני מספר חודשים, משך כ-16 שנים, ככלל, עצורים אינם מולנים בתחנות משטרה, אלא לצורך ביצוע פעולות חקירה או במקרים בהם הלנתם בתחנות נדרשת בשל הגעתם בשעת לילה מאוחרת, וזאת, בתאי מעצר העומדים בדרישות הדין.

6. מצב עניינים זה, שנהג כאמור מאז שנת 2007, השתנה בחודשים האחרונים, נוכח עלייה משמעותית ומתמשכת במצבת הכלואים המוחזקים בבתי הכלא. לצורך ההמחשה, אם בתחילת שנת 2022 עמדה מצבת הכלואים המוחזקים בשירות בתי הסוהר על כ-14,100 אסירים ועצורים, אזי במהלך שנת 2022 עלתה מצבת הכלואים בהדרגה, והחל מתחילת חודש ספטמבר אף חצתה, את רף ה-15,000 כלואים.

7. עלייה משמעותית זו במצבת הכלואים הובילה להיווצרותו של משבר כליאה חריף.

גורמי המקצוע במשרד לביטחון הפנים ובשירות בתי הסוהר מייחסים את העלייה במצבת הכלואים לשלושה גורמים מרכזיים שהשתנו במהלך השנה האחרונה: **הראשון**, פעילות מאומצת להגברת האכיפה והמאבק בפשיעה בחברה הערבית; **השני**, התמודדות גורמי הביטחון עם אתגרי המצב הביטחוני, שמשפיעה על היקפי העצורים הביטחוניים והמינהליים; **והשלישי**, כניסתו לתוקף של החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 57 והוראת שעה), ביום 20.3.22, אשר הכניס שינויים מסוימים במנגנון השחרור המינהלי המורחב והאוטומטי, ובין היתר, החריג מתחולתו אסירים שהורשעו בעבירות שהוגדרו ככאלו המתאפיינות במסוכנות גבוהה, במטרה לצמצם את הסיכון לציבור כתוצאה משחרורם. תיקון זה הוביל מטבע הדברים לצמצום במספר השחרורים המינהליים. התפתחויות אלו הובילו, כאמור, לעלייה משמעותית במצבת הכלואים בשירות בתי הסוהר.

8. בתמצית, ניתן לומר כי פניה של משוואת משבר הכליאה בשנת 2022 בענייננו, כוללים שני מרכיבים: הראשון - עלייה משמעותית ומהירה במצבת הכלואים, כמפורט לעיל; השני - היקף מקומות הכליאה שביכולת שירות בתי הסוהר להעמיד באופן שמאפשר לקיים את תנאי הפעימה הראשונה של פסק הדין בבג"ץ 1892/14 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים**, מיום 13.6.17 (להלן: **בג"ץ שטח המחיה**). יוער, כי במסגרת בג"ץ שטח המחיה, הגישה המדינה ביום 3.11.2022 בקשה לדחיית מועד קיום הפעימה השנייה, בין היתר, על רקע העלייה המשמעותית במצבת הכלואים. בקשה זו עתידה לידון בפני בית המשפט הנכבד עד תום השנה הנוכחית (ראו החלטה בהליך זה מיום 8.11.22).

9. עלייה זו במספר הכלואים הגבירה את הצפיפות במתקני הכליאה, עד כדי הגעה למצב שהקשה על קליטת עצורים ואסירים ושיבוצם במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר בהתאם להוראות הדין. בכדי לעמוד על היקף התופעה, ייאמר כי מהנתונים שהועברו משירות בתי הסוהר עולה כי נכון ליום 19.10.22, עמדה מצבת הכלואים בשב"ס על 15,005 כלואים, מתוכם 4,694 ביטחוניים ו-10,311 פליליים. זאת, בעוד שתקן הכליאה הקבוע בצו בתי הסוהר (שחרור מנהלי) (קביעת תקן כליאה) (מס' 2), תשפ"ב-2022, שנקבע על ידי השר לביטחון הפנים מכוח סעיף 68 לפקודת בתי הסוהר עד ליום 31.12.22, ואשר בהתאם להוראת סעיף 38 לחוק יסוד הכנסת, הוארך תוקפו עד ליום 15.2.2022, עומד על 14,100 כלואים בלבד.

10. משבר הכליאה בשירות בתי הסוהר, השפיע, בתורו, גם על החזקת עצורי ימים על ידי משטרת ישראל. כתוצאה ממצבת הכלואים שגדלה מעל ל-15,000, התגלעו קשיים בהעברת עצורי הימים ללינה במתקני שירות בתי הסוהר, כך שחלקם נותר בתחנות המשטרה גם במהלך הלילה. זאת, נוכח העליה הדרסטית במצבת הכלואים, כמפורט, ובשים לב למאמצי שירות בתי הסוהר להימנע ככל הניתן מהפרה של הפעימה הראשונה שנקבעה בפסק הדין בבג"ץ **שטח המחיה**, ולאחר שנמצא כי משבר הכליאה הוביל לכך שבמתקנים מסוימים, לפרקי זמן מסוימים, לא עלה בידו להבטיח לכל אסיר ועצור שטח מחיה של 3 מ"ר.

11. כאן המקום להדגיש, כי סיטואציה מורכבת זו – המביאה בחשבון גם את חשיבות המשך תפקודה המבצעי של המשטרה לשם שמירה על שלום הציבור וביטחון – מנוהלת בזמן אמת על ידי המשרד לביטחון הפנים, שירות בתי הסוהר ומשטרת ישראל, לרבות במעורבות ישירה של השר לביטחון הפנים, מנכ"ל משרדו, נציבת בתי הסוהר ומפכ"ל המשטרה.

במסגרת זו, מנהלים גורמי המשיבים מעקב שוטף אחר מצבת הכלואים והעצורים ונתוני ההלנות בתחנות המשטרה בזמן אמת, תוך שהם נוקטים פעולות שונות כדי להביא לפתרון המצב. בתוך כך, יצוין כי מדי יום מתקבלים הנתונים לגבי מצבת העצורים באופן שמאפשר לנהל מעקב שוטף אחר היקף התופעה והמצב בפועל, ולאמוד את השפעתם של הפתרונות הננקטים.

12. אשר להיקף התופעה, יובהר כי לא בכל התחנות והמחוזות המצב זהה. מחד-גיסא, מהמידע שבידי המשיבים עולה כי אכן בשיאו של המשבר, היקפי התופעה עמדו על הלנה של כ-80 עד 100 עצורים בממוצע ביום, בתחנות משטרה הפזורות במספר מחוזות; אך מאידך-גיסא, בכל הנוגע לתנאי הלינה בתחנות המשטרה, יש לציין, כי במרבית תחנות המשטרה קיימים תאי מעצר מוכרזים, העומדים בדרישות הדין לעניין התנאים הפיסיים הנדרשים וכי הרוב המכריע של ההלנות בתחנות המשטרה בוצעו ומבוצעות בתאים אלה.

בהקשר זה, נבקש לעמוד בקצרה על מהותו של "תא מעצר מוכרז". סעיף 7 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**) מורה כי עצור יוחזק "במקום מעצר, באחריות משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר, שהשר לביטחון פנים הכריז עליו כמקום מעצר; הכרזה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות". בהתאם, תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) (תנאי החזקה במעצר), התשנ"ז-1997 (להלן: **התקנות**), מורות כי הכרזה על "מקום מעצר" תיעשה על ידי השר לביטחון הפנים, ורק לאחר שאישר מפכ"ל המשטרה כי המקום עומד בתנאים על פי החוק, וכי ניתן לאפשר לעצורים שיוחזקו במשמורת באותו מקום לממש את זכויותיהם על פי החוק.

בהמשך, סעיף 9 לחוק המעצרים קובע את תנאי המעצר בהם יוחזק עצור, כאשר התקנות מפרטות אף הן את התנאים להחזקה במעצר, ובכלל זה, התנאים הפיסיים בתא המעצר, ובהן קיומם של מיטה, מזרן, שמיכות, שירותים, תנאי תאורה ואוורור, תנאי תברואה והיגיינה במקום המעצר, ועוד.

13. בהתאם לסמכויות האמורות, השר לביטחון הפנים הכריז על מקומות מעצר בתחנות משטרה, לאחר שמפכ"ל משטרת ישראל אישר כי תאי המעצר האמורים עומדים בתנאים לפי החוק וכי ניתן לאפשר לעצורים שיוחזקו בהם במשמורת לממש את זכויותיהם לפי החוק. מטבע הדברים, ההכרזה האמורה מעודכנת מעת לעת, ומהנתונים שהתקבלו ממשטרת ישראל, עולה כי ישנם כיום כ-150 תאי מעצר מוכרזים בסך הכל, הכוללים כ-350 מיטות. תאי מעצר מוכרזים אלו נמצאים בתחנות משטרה שונות, בפריסה ארצית, והלנת העצורים בהם מאפשרת, ככלל, לקיים את הוראות הדין. יתרה מכך, משטרת ישראל מבצעת מעקב ופיקוח אחר התנאים בתאי המעצר, תוך ביצוע בקורות עתיות אחר עמידה בהוראות הדין בתאי המעצר.

בצד זאת, יש לציין כי משטרת ישראל אינה ערוכה לספק את כלל המענים והשירותים הנדרשים במקום המעצר. כך למשל, למשטרת ישראל אין מערך רפואי בתחנות המשטרה ובמקרי הצורך המענה ניתן באמצעות מגן דוד אדום או על ידי פינוי העצור למוסד רפואי. בנוסף, הלנה בתחנות המשטרה מחייבת את מערך הסיור של משטרת ישראל לשנע את העצורים מתחנות המשטרה לבתי המשפט ולמוסדות הרפואים ובחזרה, וזאת חלף משימות הליבה המוטלות בשגרה על המשטרה.

14. בנוסף, ולצד תאי המעצר המוכרזים, ישנם בתחנות המשטרה כ-66 תאי שהייה **שאינם ערוכים להלנת עצורים**. תאי שהייה אלו מצויים בהשגחה מתמדת של שוטרים אשר מספקים לשוהים בהם מזון ושתייה, ומלווים אותם לשירותים בעת הצורך.

יודגש, כי על פי הנמסר מהמשרד לביטחון הפנים, **בהתאם לנתונים שהועברו ממשטרת ישראל, מרבית העצורים שנשארו ללון בתחנות המשטרה הוחזקו בתאי מעצר מוכרזים, ורק מקצת מן העצורים, במקרים בהם לא נמצא פתרון אחר במועד הרלוונטי, הוחזקו בתאי שהייה; וזאת, לפרקי זמן קצרים ככל שניתן.**

15. כך, מהנתונים שנאספו בידי משטרת ישראל, בין התאריכים 27.10.22 עד 14.11.22, עולה כי במהלך תקופה זו, נותרו כ-75 עצורים במוצק ביום שהושארו ללון **בתאי מעצר מוכרזים** בתחנות המשטרה ברחבי הארץ. לעומת זאת, במהלך תקופה זו, **עצורים בודדים** נותרו ללון מדי לילה בתא שהייה. באופן מפורט, יפנו המשיבים לטבלאות הבאות:

נתוני הלנה בתאי מעצר

14/11/2022	13/11/2022	12/11/2022	11/11/2022	10/11/2022	09/11/2022	08/11/2022	07/11/2022	06/11/2022	05/11/2022	04/11/2022	03/11/2022	02/11/2022	01/11/2022	31/10/2022	30/10/2022	29/10/2022	28/10/2022	27/10/2022	
0	0	6	0	0	0	3	0	29	45	43	38	33	30	35	42	36	34	32	מחוז חוף
0	1	6	2	0	0	1	1	13	28	30	8	13	12	6	16	20	6	8	מחוז צפון
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	7	13	10	10	6	מחוז מרכז
0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	0	8	17	19	2	18	17	2	מחוז ת"א
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	1	0	מחוז ים
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	3	6	7	1	0	0	מחוז שי
0	0	0	0	0	0	2	0	31	29	26	22	36	20	18	36	33	29	29	מחוז דרום
0	1	12	2	0	0	6	1	74	104	105	71	93	94	91	119	118	97	77	סה"כ יומי

נתוני הלנה בתאי שהייה

14/11/2022	13/11/2022	12/11/2022	11/11/2022	10/11/2022	09/11/2022	08/11/2022	07/11/2022	06/11/2022	05/11/2022	04/11/2022	03/11/2022	02/11/2022	01/11/2022	31/10/2022	30/10/2022	29/10/2022	28/10/2022	27/10/2022	
													1			1	1		מחוז חוף
									8										מחוז צפון
																			מחוז מרכז
															1	1	1	1	מחוז ת"א
									1								1		מחוז ים
																			מחוז שי
																			מחוז דרום
0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	1	0	1	2	3	1	סה"כ יומי

למען הסדר הטוב, יוער כי הנתונים שהובאו לעיל אינם כוללים התייחסות לשבועות שקדמו ליום 27.10.22, משום שבזמן אמת – באותה העת – לא נערכה חלוקה בין הלנה בתאי מעצר מוכרזים לבין הלנה בתאי שהייה. מכל מקום, החל מיום 27.10.22 איסוף הנתונים הנעשה, כאמור, באופן יום-יומי כולל גם הבחנה זו, כמפורט לעיל.

16. המשיבים יצינו, כפי שעולה מן הנתונים המובאים לעיל, כי מרבית תחנות המשטרה כוללות בהן תאי מעצר העומדים בדרישות הדין ומאפשרים הלנת עצורים במקרה הצורך. ברם, עולה גם כי היו מקרים בהם בוצעה הלנת עצורים בתאי שהייה, שאינם מאפשרים עמידה בהוראות הדין. לפיכך, גורמי המשיבים פעלו ללא לאות – ועודם פועלים – לפתרון המצב בהקדם האפשרי.

17. נפנה, כעת, לעמוד על הפתרונות שננקטו עד כה, ועל הפתרונות הנוספים שעתידיים להתמשש בעת הקרובה ממש – חלקם בעוד ימים ספורים בלבד.

עמדת המשיבים

18. כמפורט לעיל, לנוכח חומרת משבר הכליאה והשלכותיו, ובמקביל לעבודת המטה הבינמשרדית שנערכה אגב החלטת הממשלה מס' 1903 עליה יפורט בהמשך, הטיפול בנושא מושא העתירה נעשה בידי הגורמים הבכירים ביותר במשרד לביטחון הפנים וגופיו – השר לביטחון הפנים, מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, נציבת בתי הסוהר ומפכ"ל משטרת ישראל. במסגרת זו, מתקיימים דיונים שוטפים בנושא ומקודמים פעולות וצעדים שונים לפתרון המשבר, תוך ביצוע מעקב צמוד ויום-יומי אחר הנתונים בנושא.

19. במסגרת צעדים ופעולות אלה ניתן למנות, בין השאר, את הפעולות שלהלן:

א. **הסבת מקומות כליאה ומיצוי הפוטנציאל הקיים** - שירות בתי הסוהר ביצע בחודשים האחרונים ומבצע כל העת ויסותים של עצורים ואסירים בין מתקני כליאה ובין אגפים. בנוסף, שירות בתי הסוהר מבצע שינוי ייעוד של אגפים, מאגפי שפטים לאגפי עצורים, וזאת בכדי שניתן יהיה להכיל את מספרם הרב של הכלואים במתקניו. במסגרת זו, בוצעו הסבות, בין השאר, במתקן הכליאה "גבעון", במתקן הכליאה "צלמון", במתקן הכליאה "סהרונים" ובמתקן הכליאה "מעשיהו" וצפוי ביצוע ויסותים והסבות במתקני כליאה נוספים בשבועות הקרובים, כפי שיפורט בהמשך.

ב. **הרחבת יכולות טכנולוגיות לשחרור בערובה בתחנות המשטרה** – בחודש מרץ 2022 המשרד לביטחון הפנים ומשטרת ישראל השלימו מהלך משמעותי במסגרתו הורחבו הנגישות והיכולות הטכנולוגיות להפקדת ערבות בתחנות המשטרה, כך שניתן להפקיד כספי ערובה באמצעות כרטיס אשראי דרך אתר ממשל זמין, הנגיש דרך הטלפון הנייד. מהלך זה הביא להסרת חסם משמעותי הנוגע לשחרור עצורים על ידי קצין משטרה. כמו כן, בוצעה הטמעה בקרב גורמי החקירות בתחנה.

ג. **הפעלת "מנגנון הוויסות" להרחבת השחרור המינהלי** - על אף הקשיים שמעורר מתווה השחרור המינהלי, לאור היקף הכלואים בשירות בתי הסוהר והחריגה מהוראות הדין, ובהמשך לבקשת נציבת בתי הסוהר והשר לביטחון הפנים ולאישור היועצת המשפטית לממשלה, הניתן לתקופות קצובות בכל פעם, מופעל מאז חודש מאי האחרון, המנגנון הקבוע בסעיף 68ג(ה) לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: **הפקודה**), המאפשר הרחבה של תקופות השחרור המינהלי לפרק זמן של עד שבועיים נוספים, בתנאים המפורטים בפקודה. הפעלת מנגנון זה הביאה להפחתה של כ-100 אסירים במצבת השפוטים הפליליים, ומנעה את החמרת מצוקת הכליאה.

ד. **הוספת 120 מיטות זמניות במתקני המעצר לצורך קליטת עצורים נוספים** - במטרה להביא להפסקת הלנות עצורים בתחנות המשטרה מעבר לנדרש, הוחלט במהלך חודש ספטמבר 2022 על הוספה של 120 מיטות במתקני מעצר של שירות בתי הסוהר, באופן זמני, לשם קליטת עצורים נוספים. השימוש במיטות אלו מבוצע בהתאם לצורך.

ה. **מיצוי מכסות הפיקוח האלקטרוני לעצורי תום הליכים והרחבת שימוש בפיקוח אלקטרוני לאסירים משוחררים** – המשרד לביטחון הפנים ומשטרת ישראל פועלים למיצוי המכסות הקיימות של פיקוח אלקטרוני ולהרחבת השימוש בכלי זה במקרים המתאימים.

20. כפי שצוין מעלה, בהתאם לנתונים המעודכנים בנושא, הצעדים והפעולות שקודמו בעת האחרונה, בדגש על פעולות מאומצות נוספות שבוצעו על ידי שירות בתי הסוהר לוויסות כלואים, לרבות כאלה ששינו סטאטוס משפטי; לצד הוספת המיטות הזמניות; הביאו בלילות האחרונים לצמצום משמעותי ביותר בהיקפי ההלנות בתאי שהייה בתחנות המשטרה, עד כדי הפסקת התופעה כמעט כליל בימים האחרונים (ראו את הנתונים בימים 14.11.22-7.11.22 בטבלה המובאת בסעיף 15 שלעיל).

21. זאת ועוד – בנוסף לכל הפעולות שננקטו עד כה, בשבועות הקרובים עתידים לצאת אל הפועל מהלכים נוספים הצפויים להוסיף מאות מקומות כליאה נוספים ולשפר את יכולת קליטת העצורים במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר. ואלו הן הפעולות המשלימות הנוספות עליהן הוחלט לצורך התמודדות עם משבר הכליאה ופתרון הבעיה העומדת במרכז העתירה:

א. **פתיחת אגפים שנסגרו בכלא "גלבוע"** – בעקבות אירוע בריחת האסירים הביטחוניים ממתקן הכליאה "גלבוע" נסגרו חמישה אגפים לצורך ביצוע עבודות בינוי ושדרוג המיגון במתקן הכליאה. אגפים אלה צפויים להיפתח בהדרגה בשבועות ובחודשים הקרובים, כאשר שלושה מהם מיועדים לאסירים ביטחוניים ושניים מהם מיועדים לאסירים פליליים.

בהתאם למידע שמסר שירות בתי הסוהר, ובמטרה לתת מענה מידי לסוגיית הלנת עצורים בתחנות המשטרה, הוחלט לפתוח כבר בימים הקרובים שניים מהאגפים המיועדים בהמשך לאסירים ביטחוניים, לטובת החזקת עצורים פליליים, כמפורט להלן: אגף 2 המיועד ל-70 עצורים פליליים נפתח ביום 13.11.22; אגף 3 המיועד גם הוא ל-70 עצורים פליליים צפוי להיפתח ביום 22.11.22.

בחודשים הקרובים, לאחר השלמת הבינוי וההיערכות בשלושת האגפים הנוספים, ייפתחו גם אגפים אלה לקליטת אסירים, וייערכו ויסותים בין האגפים בהתאם לייעודם.

ב. **השלמת בינוי וריווח מקומות כליאה נוספים במתקני הכליאה "נפחא" ו"עופר" -** בהמשך ובהתאם להחלטת ממשלה מס' 291 מיום 2.8.2020, בסוף שנת 2022 צפויים להסתיים הליכי בינוי האגפים החדשים במתקני הכליאה "נפחא" ו"עופר", במסגרתם יתווספו כ-960 מקומות כליאה נוספים במתקנים אלה. בהתאם למידע שנמסר על-ידי שירות בתי הסוהר, לאחר השלמת הבינוי, ישובצו בהם בתחילת שנת 2023 כלואים ביטחוניים, ויבוצעו הסבות של מקומות כליאה נוספים במתקני כליאה שונים המיועדים כיום לכלואים ביטחוניים לטובת כלואים פליליים.

עם השלמת מהלכי הבינוי האמורים, בכוונת שירות בתי הסוהר להסב למעלה מ-300 מקומות כליאה המיועדים לכלואים ביטחוניים לטובת כלואים פליליים, בבתי הסוהר "גלבוע", "הדרים", "עופר" ו"אשל".

22. ברקע מאמצים אלו, ולצד מכלול הפעולות עליהן הוחלט כמפורט לעיל, יבקשו המשיבים לציין כי במסגרת החלטת הממשלה 1903, שהתקבלה ביום 23.10.22, אושרה תכנית לאומית לייעול והרחבת מתקני הכליאה ושטח המחייה בבתי הסוהר, הכוללת מספר נדבכים שנועדו להבטיח מענה ארוך טווח לכלל צרכי הכליאה הלאומיים, וזאת, תוך עמידה בהוראות הדין לעניין שטח המחייה המוקצה לכל אסיר ועצור. תכנית זו כוללת בינוי מקומות כליאה רבים נוספים, לצד קידום פעולות נוספות שנועדו לצמצם את היקף הכלואים במתקני הכליאה – והיא זו שעומדת ביסוד בקשת המדינה לדחות את מועד קיום פסק הדין בבג"ץ **שטח המחייה**, כך שהשלמת מימוש הפעימה השניה יידחה עד לתום שנת 2027.

23. משהגענו עד הלום, בשים לב לנתונים החיוביים שהתקבלו ממשטרת ישראל בלילות האחרונים המשקפים ירידה משמעותית ביותר בהלנת עצורים בתאי שהייה בתחנות המשטרה עד כמעט הפסקת התופעה כליל (כאמור בסעיף 15 לעיל); ובהינתן מכלול הפעולות שעתידות לסייע במתן מענה לסוגיה בטווח הזמן הקרוב מאוד; המשיבים סבורים כי עלה בידיהם ליתן את המענה הנדרש לסוגיה מושא העתירה, כך שהתייתר הצורך במתן הכרעה שיפוטית במסגרתה.

24. העובדות המפורטות בתגובה זו הנוגעות למשרד לביטחון הפנים נתמכות בתצהירו של מר תומר לוטן, מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים.

העובדות המפורטות בתגובה זו הנוגעות למשטרת ישראל נתמכות בתצהירו של רפ"ק טל ימיני, ראש חוליית כליאה במשטרת ישראל.

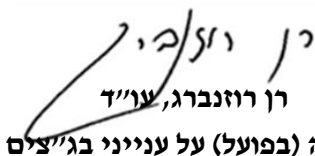
העובדות המפורטות בתגובה זו הנוגעות לשירות בתי הסוהר ייתמכו בתצהירה של ראש חטיבת הכליאה בשירות בתי הסוהר, תת גונדר אתי אלקבץ, אשר אישרה את נכונותן, ואולם בשל טעמים טכניים לא ניתן היה להחתימה על תצהיר בפני עורך דין עובר להגשת התגובה. תצהיר תומך יוגש בנפרד בימים הקרובים.

היום, כ"א בחשוון תשפ"ג

15 בנובמבר 2022

מתניה רוזין, עו"ד
עוזר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

רון רוזנברג, עו"ד
ממונה (בפועל) על ענייני בג"צים
בפרקליטות המדינה